

ből... (Ha valaki még nem jött volna rá, természetesen Robinsonról van szó, Defoe regényhőséről.)

A humor itt már nem csupán nyelvi, hanem a kitalált helyzetekből is adódik, időnként hangosan kell felnevetnünk olvasás közben, akárcsak az ellopott arany tandebicikli utáni nyomozás történetét követve.

Az igazi nagy írók fantasztikus érzékkel tudják ötvözni a komédiát a tragikummal, érzik, hogy a kettőt egymástól csak egy hajszál választja el, s hogy mit nézünk nevetésnek vagy drámaian félelmetesnek, az csupán nézőpont kérdése. Valószínűleg nem véletlen, hogy a szövegben Novák két szerzőt említ név szerint, akik képesek erre a csodára, az orosz Pevlinc és Bulgakovot. Sőt, *A Mester és Margaritából* ismert Behemót is megjelenik a regény lapjain mint a híres kerékpáros Marco Pantani áldozata, hogy aztán áldozatból rapid módon elkövető legyen. Pantani, a Giro d' Italia- és Tour de France-győztes bringás pont február 14-én, Valentin-napon vetett véget az életének, ily módon ő valamiképpen maga a szerző, hogyha ezt nem is mondja ki senki a regényben.

Szóval a tragikomédia nehézségei. Hogy nem tudjuk, sírjunk vagy nevezzünk. Aztán hol így, hol úgy. Novák a nagyokhoz hasonlóan képes erre a csodára.

Az összesen harmincnégy fejezetre rúgó regény egyes etapjai sokszor önállóan, magukban olvasva is élvezhető, létező műalkotások.

A könyv befejezése (A befejezhetőség dilemmái) sorsszerű, beleillik a közép-európai létbe.

Sokáig tologattam az asztalomon Novák Valentin *Álomtourbináját*. Féltem tőle? Vagy megsejtettem előre, hogy amennyiben elkezdem olvasni, magával kap a regénybeli suhanás, és nem tudom majd letenni? Lehetőséges. Az is lehet, hogy egy szép napon újraolvasom majd. Vagy csak felkapok a bringámra, és elkezdek tekerni én is Mexikó felé a Pilisbe. Várom majd a fénytündért, s amikor megjön, csak egyszerűen átlendülök Tenochtitlán főterére. Ott találkozom majd a többiekkel, hogy megnyerjem én is az éppen zajló kerékpár-focis bajnokságot. Félnem nem kell. A főpap ugyan ráfektet az oltárra, de a szívemet már nem tudja kitépni.

HAKLIK NORBERT

Benedek Szabolcs: A kvarcóra hét dallama

Libri, 2015

HAKLIK NORBERT (1976) Brünn (Csehország)

Izgalmas pillanat – ha irodalomtörténeti szempontból nem is feltétlenül mindig, de az egyén szemszögéből mindenképp –, amikor megszületik az első olyan mű, amely az olvasó gyermekkorának világát eleveníti fel, és lajstromba veszi az adott generáció hajdani mindennapjait meghatározó élményeket. Benedek Szabolcs, aki a múlt század elején játszódó *Vér-trilógiával*, valamint az ötvenes évek Magyarországra kalauzoló *Focialista forradalom* című művével is bizonyította, hogy olyan korokat is képes érzékletesen és hitelesen bemutatni, amelyekről nem lehet személyes tapasztalata, *A kvarcóra hét dallama* című kötetével letette az asztalra azt a művet, amely anélkül olvasható a nyolcvanas években felcseperedő nemzedék regényeként, hogy görcsösen igyekezze annak látszani.

Pontosabban Benedek új regénye valójában nem akar semmi másnak sem látszani önmagán kívül, legalábbis nem próbálja semmiféle zsánerbe beszuszakolni magát. Olyannyira nem, hogy legalább három, egészen széttartó regénytípus álrüháját is magára ölti, hogy ezeket olykor váltogassa, némelykor pedig a különféle szerelések darabjait alkalmi viseletté kombinálja a könyv közel félszáz oldalán keresztül. *A kvarcóra hét dallama* ugyanis egyszerre nemzedéki regény, besúgóregény, valamint – a kötet közepétől egyre markánsabban – misztikus thrillerként is olvasható. Lássuk tehát, hogyan kacérkodik a mű e három kategóriával, és hogyan feszíti szét mégis ezek kereteit következetesen.

Hogy mitől nemzedéki regény Benedek könyve, azt már a cím is sejteti. A hetvenes évek előtt vagy